

R.Arājs u.c.
“Izzini pasauli!” Dabaszinības 1.klasei
Zvaigzne ABC, 2005

Vārdnīca

Daugavpils pilsētas domes
Vispārējās un profesionālās
izglītības pārvalde
2013

Vārdnīca R. Arāja u.c. autoru mācību grāmatai „Izzini pasauli” dabaszinībās 1. klasei tapusi Vispārējās un profesionālās izglītības pārvaldes projekta „**Dabaszinību mācīšana bilingvāli vai latviešu valodā 1. – 4. klasē**” ietvaros. Projektu finansē Daugavpils pilsētas pašvaldība.

Projekta vadītāja: Silvija Mickeviča

Darba autori:

Alīna Šumilo – Daugavpils 16. vidusskolas skolotāja

Gunta Ivanova – Daugavpils 3. vidusskolas skolotāja

Irina Žunda – Daugavpils 10. vidusskolas skolotāja

Jeļena Vojevodova – Krievu vidusskolas – liceja skolotāja

Olga Griņoka – Daugavpils 17. vidusskolas skolotāja

Regīna Kirsanova – Daugavpils 15. vidusskolas skolotāja

Svetlana Smirnova – Daugavpils 9. vidusskolas skolotāja

Tatjana Osipova – Daugavpils Centra vidusskolas skolotāja

Vija Leskovska – Daugavpils 13. vidusskolas skolotāja

Tehniskais redaktors: Vjačeslavs Sučiķejs

Es – dabas daļa.

4. – 5. lpp.

A

ap – *вокруг*

aplūko – *рассмотри*

apšubeka – *подосиновик*

ar klasesbiedriem – *с*

одноклассниками

arī – *тоже*

atbilde – *ответ*

atbildi – *ответь*

atradīsi – *найдёшь*

attēlos – *на картинках*

attēlus – *картинки*

augi – *растения*

B

bite – *пчела*

būs – *будут*

C

seriņi – *сирень*

cilvēki – *люди*

cīrulis – *жаворонок*

D

daba – *природа*

dabas daļa – *часть природы*

dabaszinības – *природоведение*

dabā – *в природе*

dabu – *природу*

daļa – *часть*

dzīvi – *живые*

dzīvnieki – *животные*

E

es – *я*

esam – *есть*

esi – *есть*

esi pētījis – *исследовал*

ezis – *ёжик*

G

gaiss – *воздух*

gliemezis – *улитка*

grāmatā – *в книге*

gribētu – *хотел бы*

I

ir – *есть*

izlasīsi – *прочитаешь*

J

jautājumu – *вопрос*

K

kas – *здесь: что*

kļūsi par – *станешь (кем?)*

ko – *здесь: что*

kuram – *здесь: на который*

M

mani – *меня*

mācoties – *изучая*

mākoņi – *тучи, облака*

mēs – *мы*

N

nosauc – *назови*

O

ozols – *дуб*

P

padomā – *подумай*

par dabas pētnieku –
исследователем природы
par dabu – *о природе*
pastāsti – *расскажи*
pēta – *исследуют*
pieaugušie – *взрослые*
pienenes – *одуванчики*

R
rāmītī – *в рамке*
redzams – *видно*

S
sarunās – *в беседах*
sauc par zinātniekiem –
называют учёными
saule – *солнце*
sēnes – *грибы*
spēlēsīm – *поиграем*
spēli – *здесь: в игру*

Š
šādā – *в такой*

T
tajos – *здесь: на них*
tā visa – *это всё*
tekstā – *в тексте*
tu – *ты*

U
uz jautājumu – *на вопрос*
uzzināt – *узнать*

Ū
ūdens – *вода*

V
vai – *или*
viņus – *их*
visā – *здесь: во всей*

Z
zinātnieks – *учёный*
zvirbulis – *воробей*

Dzīvais un nedzīvais.

6. – 7. lpp.

A

abus attēlus – *обе картинки*

aplūko – *рассмотри*

apkārt – *вокруг*

ar ko – *чем*

atrodamais – *находящийся*

akmens – *камень*

akmeņus – *камни*

atrodas – *находится*

aplaisti – *поливай*

augi – *растения*

augsnī – *почву*

B

būs vajadzīgs – *будут нужны*

bet – *здесь: а*

C

cilvēka radītās lietas – *созданные человеком вещи*

cilvēku roku radīts – *созданный руками человека*

Č

čūska – *змея*

D

daba – *природа*

dabā – *в природе*

darbojieties – *работайте*

divos – *в два*

dzīvais – *живое*

dzīvā daba – *живая природа*

dzīvi – *живые*

dzīvnieki – *животные*

dzīvs – *живое, живой*

E

egle – *ель*

I

ieber – *насыпь*

iesēj – *посей*

iet – *идёт*

izturies – *относись*

J

ja – *если*

G

gailene – *лисичка*

K

kas – *здесь: что*

kas notiek – *что происходит*

klasē – *в классе*

kopā – *вместе*

kā... , tā arī... – *как... , так и...*

kāda auga sēklas – *семена*

какого – *нибудь растения*

kāju – *ног*

kārēs – *почему*

kurā podiņā – *в каком горшочке*

L

lapsa – *лиса*

lietas – *вещи, дела*

lejkanna – *лейка*

M

mainītos dabā – *изменялось бы в природе*

N

ne... , ne... – *ни... , ни...*

nedzīvais – *неживое*

nedzīvs – *неживое, неживой*

nesaudzētu – *не берегли бы*

nosauc – *назови*

neaiztiec nepazīstamo – *не*

трогай незнакомое

notiek – *происходит*

novēroji – *здесь: заметил*

O

otrā – *во второй*

P

pastāsti – *расскажи*

pārrunājiet – *обсудите*

pārmaiņas – *перемены*

piederī pie – *принадлежишь к*

pret – *здесь: к*

puķu podi – *цветочные горшки*

R

redzamais – *видимый*

roku – *здесь: рук*

S

saudzīgi – *бережно*

sēnes – *грибы*

sēklas – *семена*

smalki akmentiņi – *мелкие*

камушки

smiltis – *песок*

sols – *скамья*

T

tie – *здесь: они*

tev apkārt redzamais – *всё, что*

ты видишь вокруг

to – *здесь: её*

tu esi – *ты*

U

uz priekšu – *вперёд*

Ū

ūdens – *вода*

V

vai nu... , vai... – *или... , или...*

var būt – *может быть*

vēro – *наблюдай, рассмотри*

vienā – *в один*

Cilvēks.

8. – 9. lpp.

A

acis – *глаза*

aizspied – *закрой*

aplūko – *рассмотри*

ar acīm – *глазами*

ar ausīm – *ушами*

ar ādu – *кожей*

ar degunu – *носом*

ar ko – *чем*

ar mēli – *языком*

ar plaukstām – *ладонями*

arī – *тоже*

atbildi – *ответь*

atrodas – *находится*

atšķiras – *отличается*

attēlus – *картинки*

ausis – *уши*

Ā

āda – *кожа*

B

bija – *здесь: было*

blakussēdētājs – *сидящий рядом*

būs – *будет*

C

cilvēka ķermenis – *тело*

человека

cilvēka ķermenī – *в теле*

человека

cilvēkam – *человеку, у человека*

cilvēks – *человек*

cits no cita – *один от другого*

D

daļa – *часть*

darbības – *действия*

darbojas – *работают*

darbu – *работу*

dažādas – *разные*

deguns – *нос*

dzird – *здесь: слышат*

G

galva – *голова*

J

ja – *если*

jūtīsies – *будешь себя*

чувствовать

K

kakls – *шея*

kas – *здесь: что*

katra – *каждая*

katram cilvēkam – *каждому*

человеку, у каждого человека

kā – *как*

kādu – *какую*

kāja – *нога*

kārēs – *почему*

klasesbiedri – *одноклассники*

kopīgs – *общее*

kur – *где*

Ķ

ķermenis – *тело*

ķermeņa daļas – *части тела*

klusī – *тихо*

ko – *что*

L

labāk – *лучше*

lai dzirdētu – *чтобы слышать*

M

mēģini – *попробуй*

mēle – *язык*

mute – *рот*

N

nepieciešams – *необходимо*

no – *здесь: из*

no kādām daļām – *из каких частей*

noliec – *положи*

P

pa divi – *по два*

padomā – *подумай*

par savu ķermeni – *о своем теле*

parādi – *покажи*

pastāsti – *расскажи*

R

raksturīgs – *характерно*

redz – *видят*

roka – *рука*

rumpis – *туловище*

rūpējies – *заботься*

S

sagaršo – *воспринимают вкус*

sajūt – *чувствуют*

saka – *говорит*

sakopts – *ухоженный*

saož – *воспринимают запахи*

saprast – *понять*

saskaņoti – *согласованно*

sastāv – *состоит*

skolotāji – *учителя*

spēj – *может*

strādājiet pāros – *работайте в парах*

svarīgu – *важную*

T

tas – *здесь: оно*

tavi – *твои*

tavs – *твой*

tavuprāt – *по – твоему*

tās – *здесь: они*

teica – *говорил*

tev – *тебе*

tīrs – *здесь: чистым*

tu esi – *ты*

U

uz galda – *на столе*

uz jautājumiem – *на вопросы*

V

vairākām daļām – *здесь: из нескольких частей*

vai viegli – *легко ли*

vajadzīgas – *нужны*

varētu – *мог/ могла бы*

vecāki – *родители*

veic – *делают*

veikt – *здесь: совершать*

veselīgāk – *здесь: более здоровым*

viņi – *они*

viņu – *его*

visas – *все*

visiem – *здесь: у всех*

Cilvēka veselība.

10. – 11. lpp.

A

apkārtnē – *окружающая среда*

aplūko – *рассмотри*

aplūko attēlus – *рассмотри
рисунки*

ar katru vārdu – *с каждым
словом*

arī – *тоже*

augļi – *фрукты*

augt – *расти*

aukstā laikā – *в холодное время*

Ā

āboli – *яблоки*

B

biezāk – *поплотнее*

bieži – *часто*

D

darbojas – *работает*

daudz – *много*

dārzeņi – *овощи*

dod – *здесь: дают*

dzīvs – *живой*

E

es esmu – *я (есть)*

G

graudu ēdieni – *блюда из
зерновых*

Ģ

ģērbies – *одевайся*

ģimene – *семья*

I

ir nepieciešama – *необходима*

istaba – *комната*

istabas puķes – *комнатные
цветы*

izdomā – *придумай*

J

jāaplej – *надо полить*

jābūt tīram un kārtīgam – *надо*

быть чистым и аккуратным

jāizmazgā – *надо вымыть*

jāizslauka – *надо подмести*

jārūpējas – *надо ухаживать*

jāsakārto sava gulta – *надо
застелить свою кровать*

K

kas – *здесь: кто*

katru rītu – *каждое утро*

kā – *как*

kā to darīt – *как это делать*

kārēs – *почему*

kura piramīdas josla – *которая
часть пирамиды*

kurā – *здесь: в какой*

L

lai tu labi justos – *чтобы ты
хорошо себя чувствовал*

Ļ

ļoti – *очень*

M mācīties – <i>учиться</i>	rēc vajadzības – <i>при необходимости</i> piramīdas joslā – <i>здесь: части пирамиды</i> pirms ēšanas – <i>перед едой</i> plānāk – <i>легче</i>	tavai apkārtnē – <i>всё вокруг тебя</i> tavam apģērbam – <i>твоя одежда</i> tavā ģimenē – <i>в твоей семье</i> tavs ķermenis – <i>твое тело</i> tev – <i>тебе</i> tīrai un kārtīgai jābūt – <i>должно быть чистым и ухоженным</i>
N neēd – <i>не ешь</i> nepieciešama – <i>необходима</i> no rīta – <i>утром</i>	R rūpējas par veselību – <i>берегут здоровье</i> rūpējies – <i>заботишься</i>	U uztura piramīdu – <i>пирамиду питания</i>
O otrajā joslā – <i>во второй полосе, части</i>	S siltā laikā – <i>в тёплую погоду</i> spēka – <i>здесь: сил</i>	V vakarā – <i>вечером</i> veselība – <i>здоровье</i> veselīga pārtika – <i>полезное питание</i> veselīgs – <i>здоровый, полезный</i> veseloties – <i>выздоровливать</i> vesels – <i>здоровый</i> vislielākā – <i>самая большая</i> vismazākā – <i>самая маленькая</i> vitamīni – <i>витамины</i>
P pabeidz teikumus – <i>закончи предложение</i> palīdz – <i>здесь: помогают</i> par sevi – <i>о себе</i> par to – <i>здесь: за ним</i> pārrunājiet – <i>обсудите</i> pārtika – <i>пища, питание</i> pēc atnākšanas mājās – <i>после прихода домой</i> pēc ēšanas – <i>после еды</i> pēc strādāšanas – <i>после работы</i>	Š šie produkti – <i>эти продукты</i> šos produktus – <i>эти продукты</i>	
	T tad, kad – <i>здесь: если</i> tajos ir – <i>в них</i> tas – <i>здесь: оно</i>	

Dzīvības pazīmes.

12. – 13. lpp.

A

aizturēt elpu – *задержать дыхание*
aizturi elpu – *задержи дыхание*
aplūko attēlus – *рассмотри картинки*
ar cilvēku – *с человеком*
ar sēklām – *с семенами*
asns – *проросток*
atbildi uz jautājumiem – *ответь на вопросы*
atrodi – *найди*
aug – *здесь: растут*
augš – *растение*
aukstumu – *холод*

B

barību – *питание*
barojas – *питается*
bez kā – *без чего*

C

cilvēki – *люди*

D

dabā – *в природе*
dod – *даёт*
dzīvajam piemīt – *живое может*
dzīvais – *живой*
dzīvi – *живые*
dzīvības pazīmes – *признаки жизни*
dzīvnieki – *животные*

E

elpo – *дышит*

Ē

ēd – *ест*

G

gliemis – *улитка*
govs – *корова*

I

iesēj – *сеют*

iet – *здесь: идти*

ilgāk – *дольше*

izaug – *вырастает*

izdēj olas – *несут яйца*

izšķiļas – *вылупляются*

J

jo – *потому что*

jutīgums – *чувствительность*

jūt (viņi) – *чувствуют*

jūtam (mēs) – *чувствуем*

K

kas – *здесь: что*

kā tu juties – *как ты себя чувствовал*

kādu augu – *какое – либо растение*

kāpurus – *гусениц*

ko katrs ēd? – *кто чем питается*

kopā ar klasesbiedru – *вместе с одноклассником*

kustas – *движется*

kustīgums – *подвижность*

Ķ ķer – ловит	pēc tam – затем piedzimst – рождаются piemīt – есть	uzņem – получают uzzīmē to – нарисуй его
L lēni – медленно lieli – большие lien – ползёт līdaka – щука	pieskārienu – прикосновение putnēni – птенцы putni – птицы	V vai tu varēji – мог ли ты var – здесь: может vairojas – размножается veido stāstījumu – составь рассказ vēro attēlus – рассмотри рисунки viņi – они viss dzīvais – всё живое
M mazi – маленькие mušas – мух	S sāpes – боль secini – сделай вывод sēkla – семя sēklas – семена sēnes – грибы siltumu – тепло skriet – бежать stāvēt – стоять stirnēni – детёныши косули stirnu mātei – у косули – мамы	Z zāli – траву zemē – в земле zied – цветёт zirgi – лошади zirneklis – паук zīlīte – синица
N nevar iztikt – не может жить no tām – из них no zemes – из земли nosauc – назови notiek – происходит nozied – отцветают	T tie – здесь: они to pašu – это же	
P pastāsti – расскажи peld – плывёт pēc shēmas – по схеме	U uz brīdi – ненадолго	

Auga daļas.

14. – 15. lpp.

A

aplūkojiet – *рассмотрите*
ar sīpolu – *с луком*
ar ūdeni – *с водой*
atbildiet uz jautājumiem –
ответьте на вопросы
atrodas – *находятся*
atrodiat atšķirības – *найдите*
отличия
atšķirīgi – *разные*
attēlā – *на картинке*
aug – *растут*
auga daļas – *части растения*
augiem – *растениям*
auglis – *плод*
augus – *растения*

B

bet – *но*

C

cieta – *твёрдого*

cieti – *твёрдые*

ciets – *твёрдый*

D

daļas – *части*
darbojieties kopā – *работайте*
вместе
daudz – *много*
dažādi – *различные*
dārzeņiem – *у овощей*
dārzeņus – *овощи*
dārzos – *в садах*

G

glāzē ar ūdeni – *в стакан с*
водой

I

ieliec – *помести*
ir – *есть*

K

kas – *что*
kādas – *какие*
kāds – *здесь: какое*

koka attēlu – *изображение*
дерева

kokam – *у дерева*

kokiem – *у деревьев*

koks – *дерево*

kokus – *деревья*

kopā – *вместе*

kopīgs – *общее*

krūmiem – *у кустов*

krūmus – *кусты*

kuras – *какие*

L

lapa – *лист*

lapas – *листья*

M

mežos – *в лесу*

mīksts – *мягкий*

N

nav – *нет*

no kā – *из чего*

nolaužams – *ломающийся*

nosaki – *определи*

nosauc – *назови*
notiek – *происходит*

P
parasti – *обычно*
pavasarī – *весной*
pārmaiņas – *перемены*
pēc izskata – *внешним видом*
pēc laika – *через время*
pēc lieluma – *по величине*
pēc neilga laika – *через некоторое время*
pļavas augus – *луговые растения*
pļavās – *на лугу*
puķe – *цветок*
puķei – *у цветка*
puķes – *цветы*
puķēm – *у цветов*

R
redzamos – *видимые*
rudenī – *осенью*

S
sakne (s) – *корень (корни)*
sastāv – *состоит*
sīpolam – *у лука*
sīpolu – *лук*
stublājs – *стебель*
stumbrs – *ствол*
strādājiet pāros – *работайте в парах*
sulīgs – *сочный*

T
tie – *они*
tiem – *здесь: у них*
tievi – *тонкие*
tu – *ты*

U
un – *и*

V
vairāki – *многие*
vajadzīgs – *необходимо*
vēro – *наблюдай*

viegli nolaužams – *который легко ломается*
viens – *один*
virs zemes – *над землей*
visiem augiem – *у всех растений*

Z
zars – *ветвь*
zaru – *ветвей*
zemē – *в земле*
zieds – *цветок*

Dārzs.

16. – 17. lpp.

A

arī – *тоже*

atceries – *помни*

audzē – *выращивают*

aug – *растут*

augi – *растения*

augļu dārzs – *плодовый сад*

augļu koki – *фруктовые деревья*

augt – *расти*

avenes – *малина*

Ā

ābeles – *яблони*

B

bietes – *свёкла*

bumbieres – *груши*

burkāni – *морковь*

C

cilvēki – *люди*

D

daudzus – *многие*

dārzā – *в саду*

dārzeni – *овощи*

dārzeņu raža – *урожай овощей*

dārzeņus – *овощи*

dārzs – *сад; огород*

dārzu – *сад; огород*

Ē

ēst – *есть*

G

garšo – *нравится*

gliemezis – *улитка*

grib – *хотят*

gurķi – *огурцы*

K

kas jādara, lai būtu – *что надо
делать, чтобы получить*

kādi – *какие*

kādus – *какие*

kārēs – *почему*

kāposts – *капуста*

kārtīgās rindās – *аккуратными
рядами*

kuri – *какие*

L

laba – *здесь: хороший*

laista – *поливают*

lieto uzturā – *употребляешь в
пищу*

Ļ

ļoti – *очень*

N

nezāles – *сорняки*

O

ogu krūmi – *ягодные кусты*

P

par kuriem – *здесь: за которыми*

pastāsti – *расскажи*

razīsti – *знаешь*

R

ravē – *полют*

rūpējas – *ухаживают*

viņi – *они*

vislabāk – *лучше всего*

S

sakņu dārzā – *в огороде*

sauc par – *называют*

sēj – *сеют*

slika – *дождевой червяк*

stāda – *сажают*

svešinieki – *чужаки*

T

tādu – *такой*

tev – *тебе*

tie ir – *это*

tos – *их*

tu – *ты*

U

urpenes – *чёрная смородина*

V

veselīgi – *хорошо для здоровья*

vēl – *ещё*

Augi ārā un telpā.

18. – 19. lpp.

A

adatas – *иголки*

aplej – *поливай*

aplūko attēlus – *рассмотри
фотографии*

apraksti – *опиши*

ar savu – *своей*

arī – *тоже*

asteres – *астры*

audzē – *выращивают*

aug – *растут*

augus – *растения*

Ā

ārā – *на улице*

B

brīvā dabā – *в дикой природе*

C

cilvēki – *люди*

cilvēkus – *людей*

D

daudz – *много*

daudzi no tiem – *многие из них*

dažādu – *разных*

dālijas – *георгины*

dārzā – *в саду*

E

esi ievērojis – *заметил*

esi paostījis – *понюхал*

esi redzējis – *видел*

G

gadalaiks – *время года*

gladiolas – *гладиолусы*

I

ievēro – *запомни*

Ī

īriss – *урис*

K

ka ir – *что есть*

kaktuss – *кактус*

kas – *здесь: которые*

kādās krāsās – *какого цвета*

kādi izskatās – *как выглядят*

kādus telpaugus – *какие*

komnatные растения

kārēs – *почему*

kliņģerītes – *ноготки*

krāsas – *краски*

kuras – *которые, какие*

kurā gadalaikā – *в какое время
года*

kuri – *которые, какие*

L

līdakaste – *щучий хвост*

M

mēdz būt – *бывают*

N

neaudzē – *не выращивают*

no šīm puķēm – *из этих цветов*

no šiem augiem – *из этих
растений*

nosauc – *назови*

noslauki – *вытирай*
noteikti – *точно*
novērojumus – *наблюдения*

P

pareizi – *правильно*
pastāsti – *расскажи*
pašas – *сами*
pavasārī – *весной*
pazīsti – *знаешь*
pēc parauga – *по образцу*
pie tavas skolas – *у твоей школы*
pie tavām mājām – *у твоего дома*
priecē – *радуют*
puķes – *цветы*
puķu – *цветов*
puķu dārzā – *в цветнике*
putekļus – *пыль*

S

savus – *свои*
skaistumu – *красотой*

Š

šie – *эти*
šie augi – *эти растения*
šīs puķes – *эти цветы*
šos augus – *эти растения*

T

tabulā – *в таблице*
tavas – *твои*
telpaugi – *комнатные растения*
telpā – *в помещении*
tie ir – *это*
tikai – *только*
tu – *ты*

U

uzzied – *цветут*

V

varbūt – *может быть, возможно*
visu gadu – *весь год*

Z

zaļi – *зелёные*
zied – *цветут*

Pļava.

20. – 21. lpp.

A

aplūko attēlus – *рассмотри иллюстрации*

ar ko – *чем*

atceries – *помни*

atšķiras – *отличается*

aug – *растёт*

augi – *растения*

aug savā vaļā – *растут в дикой природе*

augus – *растения*

Ā

āboliņš – *клевер*

B

bez vajadzības – *без необходимости*

D

dārzs – *сад*

dzīvnieki – *животные*

G

gliemeži – *улитки*

I

izpēti – *исследуй*

K

kamene – *шмель*

kā sauc – *как называются*

klaju lauku – *открытое поле*

kultūraugi – *культурные растения*

kur – *здесь: на котором*

kura bērna minējumam tu piekrīti – *с кем из детей ты согласен*

kuri – *здесь: какие*

kurmji – *кроты*

L

lazdas – *орешник*

lēkā vārdes – *прыгают лягушки*

lidinās tauriņi – *порхают бабочки*

M

madaras – *подмаренники*

N

nekādus – *никакие*

neplūc – *не рви*

P

papildini – *дополни*

par dārzā augošiem augiem – *о растениях растущих в саду*

par pļavā augošiem augiem – *о растениях растущих на лугу*

pastāsti – *расскажи*

pelašķis – *тысячелистник*

peles – *мыши*

pienene – *одуванчик*

pīrene – *ромашка*

pļava – *луг*

pļavā – *на лугу*

pļavu – *луг*

R

rāpo gliemeži – *ползают улитки*

rokas kurmji – *роют ходы кроты*

rozes – *розы*

rūpējas cilvēks – *заботится человек*

S

salīdzini – *сравни*

sastopami – *встречаются*

sauc – *называют*

sauc par kultūraugiem –

называют культурными

растениями

sauc par savvaļas augiem –

называют дикорастущими

растениями

sienāži – *кузнечики*

sisina sienāži – *стрекохут*

кузнечики

skraida peles – *бегают мыши*

smilga – *мятлик*

stārķis – *аист*

T

tauriņi – *бабочки*

tomāti – *томаты*

tos – *их*

tu – *ты*

tur – *там*

V

vardes – *лягушки*

vasarā – *летом*

Z

ziemā – *зимой*

Mežs.

22. – 23. lpp.

A

aplūko – *рассмотри*

apmaldīties – *заблудиться*

apšubekas – *подосиновики*

atšifrē – *расшифруй*

aug – *растут*

B

bērzs – *береза*

braukt ar riteni – *ездить на
велосипеде*

brūklenes – *брусника*

D

dažādu – *разных*

daži – *некоторые*

daudz – *много*

dārzeņu dobes – *огородные
грядки*

drīkst darīt – *можно делать*

E

egle – *ель*

ezis – *ёж*

I

ikvienam – *всем*

indīgas – *ядовитый*

J

jāievēro – *надо соблюдать*

jāt ar zirgu – *ездить верхом на
коне*

jo – *потому что*

K

ka – *здесь: что*

kas jāievēro – *что надо
соблюдать*

kārēs – *почему*

ko – *что*

koki – *деревья*

krūmi – *кусты*

kuras sēnes – *какие грибы*

kurš attēls – *какая картинка*

kuru mājas ir mežs – *для
которых лес является домом*
kurus kokus – *какие деревья*

L

lapas – *листья*

lapu koki – *лиственные деревья*

lasīt – *собирать*

liepa – *липа*

Ļ

ļoti – *очень*

M

mellenes – *черника*

mežā – *в лесу*

N

nedrīkst – *нельзя*

neiederas – *лишняя*

nezināšanas – *неизвестные*

noteikumi – *правила*

nosauc – *назови*

nosaukumus – *названия*

O

ozols – дуб

P

papardes – папоротники

pastaiģāties – прогуливаться

pastāsti – расскажи

paZīsti – знаешь

priede – сосна

S

sadzirdēt – услышать

sagaršot – попробовать

sajust – почувствовать

saost – понюхать

saredzēt – увидеть

sēnes – грибы

skujas – хвоя

skuju koki – хвойные деревья

sūnas – мхи

T

te – тут

tiem ir – у них есть

tik daudz – так много

V

vai – или

var – можно

vari – можешь

vecas – старые

vēl – ещё

viegli – легко

Z

zaļo – зеленеют

zaķskābenes – заячья капуста,
кислица

zem kokiem – под деревьями

zemenes – земляника

zīmes – знаки

Upe.

24. – 25. lpp.

A

ar mazuļiem – *с мальками*

ar stāviem krastiem – *с отвесными берегами*

arvien platāka un dziļāka – *все шире и глубже*

arvien platāka un dziļāka – *все шире и глубже*

asaris – *окунь*

atradaši – *нашли*

augi – *растения*

B

bebrs – *бобр*

beidz – *завершает*

bultiņa – *стрелочка*

būvē – *строит*

C

citas – *другие*

D

dambjus – *плотины*

darbojieties kopā – *работайте*

вместе

dažas – *некоторые*

daudzi – *многие*

dziļāka – *глубже*

dzīvnieki – *животные*

E

ezerā – *в озере*

G

gultne – *русло*

I

iemet – *брось*

ieteka – *устье*

ir – *есть*

izskalotu – *размыто*

izteka – *исток*

J

jūrā – *в море*

K

kā – *как*

kāda tā ir – *какая она*

kādas – *какие*

kādi – *какие*

ķļūst – *становится*

koka zariņu – *веточку*

kreisais krasts – *левый берег*

kreisā roka – *левая рука*

kurš dzīvnieks – *какое животное*

L

labais krasts – *правый берег*

labā roka – *правая рука*

lielākā upē – *в большей реке*

lietus – *дождь*

līkumainas – *извилистые*

M

mazs – *маленький*

mājvietu – *дом*

mierīgi – *спокойно*

N

nelielu – *небольшую*

no citām upītēm, strautiņiem,

lietus, sniega – *других речек,*

ручейков, дождевые и талые воды

norāda – указывает

noteikt – определить

P

pa – по

pa gultni – по руслу

pa līdzenumiem – по равнинам

pa ūdens izskalotu padziļinājumu

– по размытому водой

углублению

patmazām – помаленьку

par – о

pastāsti – расскажи

peld – плывёт

pie upes – у реки

rieteka – приток

platas – широкие

plūst – здесь: текут

R

raksturo – здесь: расскажи

rāma – тихая

rāmi plūst – тихо текут

S

sastopami – встречаются

sauc par izteku – называют

истокom

savā tecējumā – в своём

течении

savās – здесь: вбирает

savu tecējumu – своё течение

sākas – начинается

sākumu – начало

sev – себе

skaties – смотри

strauja – бурная

strautiņš – ручеёк

T

tas – здесь: она

tā – она

tā ir – это

tās krastos – на её берегах

tecējumā – в течение

tecējumu – течение

tek – течет

turpini – продолжи

U

un – и

upe – река

upei ir – у реки есть

upes ieteka – устье реки

upes tecēšanas virzienu –

направление течения реки

upes zīriņš – речная крачка

upē – в реке; в реку

upīte – речка

uz kuru pusi – в какую сторону

uz upes – на реке

uzzini – узнаёшь

Ū

ūdens – вода

ūdeņus – воды

V

vai – или

var – можно

var būt – бывают

vēl – еще

vistuvāk tavai mājai – ближе

всего к твоему дому

virzienu – направление

Ezers.

26. – 27. lpp.

A

ar ūdeni – *водой*

atceries – *помни*

attēlā redzamo – *изображенного
на картинке*

aug – *растут*

B

bērni – *дети*

bļoda – *чаша*

D

daudz – *много*

dēj olas – *несут яйца*

dīķis – *пруд*

drīkst – *могут*

dzīvo – *живут, живёт*

E

ezera krastos – *по берегам
озера*

ezeram visapkārt – *со всех
сторон озеро окружают*

ezerā – *в озере, в озеро*

ezers – *озеро*

ezeru – *озеро*

G

gandrīz – *почти*

I

ieplaka – *впадина, углубление*

ietecēt – *здесь: впадать*

ikviena ezera iemītnieki –
обитатели любого озера

ir – *есть*

izperē mazuļus – *высиживают
птенцов*

iztecēt – *вытекать*

J

justos labi – *чтобы*

чувствовать себя хорошо

jūra – *море*

jūtas labi – *чувствуют себя
хорошо*

K

kas – *что*

kas jādara – *что надо делать*

kalmes – *аир*

kā – *как*

kā sauc – *как называется*

krastā – *на берегу*

krasts – *берег*

kur – *где*

kura – *которая*

kura ezera iemītnieki –
обитатели какого озера

L

lai – *чтобы*

līdaka – *щука*

M

mazāko – *самого маленького*

N

nebradā – *не ходи*

nezīstamās vietās – *в
незнакомом месте*

nepeldies – *не купайся*

niedres – *тростник*

no tā – *из него*

no viņām – *из них*

nosauc, sākot ar mazāko –

перечисли, начиная с меньшего

O

okeāns – *океан*

P

pa ūdeni – *по воде*

peldēties – *купаться*

peļķe – *лужа*

pieaugušo uzraudzībā – *под*

присмотром взрослых

piepildīta – *наполнена*

plēsīgākā – *самая хищная*

R

redzams – *видно*

S

salīdzini – *сравни*

slikti – *плохо*

stāv – *стоит*

strautiņi – *ручейки*

T

tā krastā – *на его берегах*

tek – *течёт*

tikai – *только*

tur – *там*

U

upes – *реки*

upi ar ezeru – *реку с озером*

Ū

ūdenī – *в воде*

ūdens – *вода*

ūdens iemītnieku – *обитателей*
воды

ūdensmērītājs – *водомерка*

ūdensputnu – *водоплавающих*

птиц

V

var – *могут*

veido – *образует*

vilkvālītes – *рогоз*

viņi – *они*

virs ūdens – *над водой*

visapkārt – *вокруг*

Z

zivis – *рыбы*

Jūra.

28. – 29. lpp.

A

aizsalst – *замерзает*

aplūko zīmējumu – *рассмотри
рисунок*

ar ūdeni – *водой*

atrasties – *находиться*

attēlo – *изображают*

attēls – *рисунок*

aug – *растут*

B

Baltijas jūra – *Балтийское море*

bargās ziemās – *суровыми
зимами*

bīstami – *опасно*

C

celt – *строить*

cilvēki – *люди*

D

daudz smilšu – *много песка*

daudzreiz – *во много раз*

dažādi – *разные*

dzert – *пить*

dziļa – *глубокая*

dzīvnieki – *животные*

dzīvo – *живут*

E

enkuri – *якоря*

ezers – *озеро*

ezerus – *озёра*

G

gribētu – *хотел/ – а бы*

I

iedobe – *впадина*

ietek – *впадает*

ir – *есть*

J

jaukā laikā – *в хорошую погоду*

jūra – *море*

jūras dzīvnieki – *морские
обитатели*

jūras krastā – *на морской берег,
на морском берегу*

jūras ūdeni – *морскую воду*

jūraszāles – *водоросли*

jūrā – *в море*

jūrmalā – *на берегу моря*

jūru – *море*

K

kaija – *чайка*

karte – *карта*

kartē – *на карте*

kā – *как*

kā sauc – *как называют*

kāpas – *дюны*

kārēs – *почему*

ko tu dari – *что ты делаешь*

krastā – *на берегу*

kur ietek – *куда впадают*

kurā gadalaikā – *в какое время
года*

Ķ

ķīris – *малая чайка*

L

laba atpūta – *хороший отдых*
Latvijas upes, ezerus, jūru – *реки, озера, море Латвии*
liedagā – *на пляже*
liedags – *пляж*
lielas platības samazināts attēls – *уменьшенное изображение большой площади*
lielāka – *больше*
lielākās – *крупнейшие*

M

mīl – *любят*

N

nedrīkst – *нельзя*
nosauc – *назови*

P

pa liedagu – *по пляжу*
pastaigāties – *прогуливаться*
peldēties – *купаться*
piepildīta – *заполнена*
plekste – *камбала*

R

redzēt – *видеть*
Rīgas līcis – *Рижский залив*
ar rūgteni sāļu – *горьковато – солёной*

S

sapūš – *надувает*
smilšu pilis – *песчаные замки*
smiltis – *песок*
spēlēt bumbu – *играть в мяч*

Š

šajā kartē – *на этой карте*
šādu zīmējumu – *этот рисунок*
šo ūdeni – *эту воду*

T

tavuprāt – *по – твоему*
tā ir – *здесь: она, это*
tā veidojas – *так образуются*
tāpat kā – *также как*
tikai – *только*
tu – *ты*

U

un – *и*
upes – *реки*

Ū

ūdens – *вода*

V

var – *можно*
vari – *можешь*
vasarā – *летом*
vējš – *ветер*
vienam – *одному*

Pilsēta un parks.

30. – 31. lpp.

A

ainava – пейзаж

apmeklēt – посетить

ar tās parkiem – с его парками

atnāca – пришел

atpūšas – отдыхают

atpūtas vieta – место отдыха

atrodas – находится

attēlos – на картинках

audzē – выращивают

aug – растёт/растут

B

balodis – голубь

banka – банк

bija – были

C

celtnes – здания, строения

celtņi – зданий

cilvēka pārveidota dabas ainava –

преобразованный человеком

природный пейзаж

cilvēki – люди

cilvēks – человек

cilvēku atpūtas vieta – место

отдыха людей

cūka – свинья

D

dabas ainava – природный

пейзаж

datums – дата

daudz – много

daudzās – здесь:

многочисленные

dodas – отправляются

dzīvei – к жизни

dzīvnieki – животные

dzīvniekus – животных

dzīvo – живёт/живут

dzīvojošie – живущие

G

gaisu – воздух

ganās – пасутся

gājēju celiņiem – здесь:

дорожками

govis – коровы

I

iecienīta – любимое

iedzīvotāju – жителей

iekārtojis – обустроил

ielas – улицы

ievieto – вставь

ir – есть

izskatās – выглядит

izveidoja – сделал

izveidoti – устроены

K

kad – когда

kaķis – кот

kas – что, которые

kādreiz – когда – то

koki – деревья

krūmi – кусты

kur – где

kura – какой/ая

kuri – *какие*

kuros – *на каких*

L

labību – *зерновые, хлеба*

lasī – *читай*

Latvijas lielākā pilsēta – *самый
большой город Латвии*

laukos – *в сёлах/ в селе*

lielajās – *в больших*

lielas – *большие*

līdzīgi – *похожие*

luksofori – *светофоры*

M

mašīnas – *машины*

meži – *леса*

N

nav sastopami – *не
встречаются*

neregulē – *не регулируют*

nosauc – *назови*

nosaukums – *название*

P

parkā – *в парке*

parkos – *в парках*

parks – *парк*

pastāsti – *расскажи*

pašlaik – *сейчас*

pārveidoja ainavu –
преобразовал

пейзаж

rēc kā – *по чему*

rēc parauga – *по образцу*

rētāmās vietas nosaukums –
название изучаемого места

rētījums – *исследование*

rētnieka – *исследователя*

pielāgojušies – *приспособились*

pilsēta – *город*

pilsētas – *городской*

pilsētā – *в городе*

pilsētās – *в городах*

plāvas – *луга*

plāvā – *на лугу*

puķes – *цветы*

punktiņu vietā – *вместо точек*

R

rūpīgi – *тщательно*

rūpnīca – *завод*

rūpnīcas – *заводы*

S

saindē – *загрязняют*

satiksmi – *движение*

skolas izveidotos stādījumus –
*созданные при школе
насаждения*

skolēni – *ученики*

slimnīca – *больница*

spried – *судишь*

starp – *между*

suns – *собака*

Š

šo – *этот*

T

tabulu – *таблицу*

tad – *затем*

tāpēc – *поэтому*

teātris – *театр*

teikumus – *предложения*
tiek kopti – *ухожены*
tiek veikts – *выполняется*
tramvaji – *трамваи*
trolejbusi – *троллейбусы*
tu – *ты*

zemnieki – *крестьяне*
zirgs – *конь*
zīlīte – *синичка*
Ž
žurka – *крыса*

U

un – *и*
uz parku – *в парк*
uzcēla – *построил*
uzvārds – *фамилия*

V

vai – *или*
var – *могут*
vārds – *имя*
vārdus – *слова*
veido – *заполни/сделай*
veikalu – *магазинов*
vietā – *на месте*

Z

zaļu parku – *зелёных парков*
zālāji – *газоны*

Mājdzīvnieki.

32. – 33. lpp.

A

aita – овца

aitai – у овцы

aptaujā – опроси

attēlā – на картинке

auniem – у баранов

B

buļļiem – у быков

būdā – в будке

būrī – в клетке

C

cūka – свинья

cilvēks – человек

citi – другие

D

daudz – много

daudzus no tiem – многих из них

dažiem dzīvniekiem – у

некоторых животных

domā – думаешь

dzīvnieki – животные

dzīvnieku, dzīvniekus –

животных

dzīvo – живёт

G

gailim – у петуха

gaisā – в воздухе

gan, gan – и, и

govij – у коровы

govīm – у коров

gribētu – хотел бы

I

ir – есть

J

ja tev – если у тебя

jāgūpējas – надо ухаживать

K

kaķim – у кошки

kas – кто

kas kopīgs – что общего

kaza – коза

kazām – у коз

kā – как

kādi – какие

kāds mājdzīvnieks – какое – либо
домашнее животное

kādus mājdzīvniekus – каких
домашних животных

kārēs – почему

klasesbiedrus – одноклассников

kuri ir mājdzīvnieki? – какие из
этих животных – домашние?

kuriem mājdzīvniekiem – у каких
домашних животных

kuru mājdzīvnieku – какое
домашнее животное

kūtī – в хлеву

L

lielāki par tevi – больше тебя

lieli – большие

lielu – здесь : крупное

lūsis – рысь

Ļ

ļoti – *очень*

М

mazi – *маленькие*

mazu – *здесь: маленькое*

mājdzīvnieki – *домашние
животные*

mājdzīvnieku – *домашнее
животное*

mīt – *обитают*

muša – *муха*

N

neredzot – *не заметив*

nosauc – *назови*

noskaidro – *выясни*

P

par dzīvniekiem – *о животных*

par kuriem – *за которыми*

par šiem – *за этими*

par to – *здесь: о нём*

pele – *мышь*

pīles – *утки*

R

ragi – *рога*

redzamos – *увиденных*

rūpējas – *заботится*

rūpējies – *заботься*

S

samīt – *растоптать*

sauszeme – *суша*

savus – *своих*

secini – *сделай вывод*

stallī – *в конюшне*

sunim – *у собаки*

T

tavās mājās – *у тебя дома*

tā – *так*

tev – *у тебя*

trusis – *кролик*

tu – *ты*

U

un – *и*

uz – *на*

uz sauszemes – *на суше*

Ū

ūdenī – *в воде*

V

varde – *лягушка*

vari – *можешь*

vienu – *здесь: одно*

viņi – *они*

viņiem – *у них*

visi – *все*

vismazāk – *меньше всего*

visvairāk – *больше всего*

Z

zini – *знаешь*

zirgam – *у лошади*

Savvaļas dzīvnieki.

34. – 35. lpp.

A

aizcilpo – *петляет*

alnis – *лось*

ap – *вокруг*

aprakstus – *описание*

ar – *с*

ar briedēnu – *с оленёнком*

ar citiem – *с другими*

asi – *острые*

atbildi uz jautājumiem – *ответь на вопросы*

atmini – *отгадай*

atrodu – *найди*

B

brīžu māte – *олениха*

burtu virknē – *в цепочке из букв*

C

cilvēkam jāpalīdz – *здесь:*

человек должен помогать

D

daudz – *много*

dod – *даёт*

dzīvnieki – *животные*

dzīvniekiem – *животным*

dzīvnieks – *животное*

dzīvnieku nosaukumus – *название животных*

dzīvo – *живут*

dzīvoju – *живу*

E

ēd – *питаются, едят*

es – *я*

esmu – *есть*

I

ievā – *на черёмухе*

izlasi – *прочитай*

J

jo – *так как*

K

kad – *когда*

kaķis – *кот*

kas – *кто, что*

kādi – *какие*

kārēs – *почему*

ķer – *ловят*

knābis – *клюв*

ko – *что*

koķu lapas – *листья деревьев*

kopā – *вместе*

kur – *где*

kurš no attēlos redzamajiem dzīvniekiem – *которое из видимых на картинках животных*

L

lakstīgala – *соловей*

lapsa – *лиса*

lapsēni – *лисята*

laukos – *в полях*

lielā mājā – *в большом доме*

lūsis – *рысь*

M

man garšo – *мне нравится*

man ir – у меня
mazie – мелкие
mājokli – кров, жилище
mežos – в лесах
mūsu māju – наш дом

N

nagi – когти
neviens – никто
no citiem dzīvniekiem – другими
животными
no kā pārtiek – чем питаются
nosauca – назови

P

pa – по
pa taku – по тропе
pabaro – кормит
padomā – подумай
par – о
par pūzni – здесь: муравейником
par sevi un saviem mazuļiem – о
себе и своих детёнышах
par vilku – о волке
paslēpušies – спрятались

paši – сами
pārtiek – питаются
peld – плавают
peles – мыши, мышей
plēsējs – хищник
plēsīgs – хищный
pļavās – на лугах
pogo – поёт
pumpurus – почки
putniņi – птички
putnus – птиц

R

radnieku – родственника
rūpējas – заботится,
заботятся

S

sauc par savvaļas dzīvniekiem –
называют диким животным
savvaļas dzīvnieks – дикое
животное
sīka – мелкая
sīlis ar sīlēniem – сойка с
сочками

skudra – муравей
skudru pūznis – муравейник
spēcīgs – мощный
starp ūdenszālēm – между
водорослями
stipra – сильный
stirna – косуля
suns – собака

Š

šie – эти

T

tavuprāt – по – твоему
tekalē – снуют
trīs – три
trūsis – кролик

V

varde – лягушка
vāvere – белка
vilks – волк
viņš – он
viņu – его
vismazākais – самое маленькое

Z

zaķis – заяц

zaķus – зайцев

zāli – траву

zivis – рыбы

Dzīvnieka ķermenis.

36. – 37. lpp.

A

aplūko suņa attēlu – *рассмотри картинку собаки*

ar ko atšķiras – *чем отличается*

aste – *хвост*

atrodi – *найди*

attēlos redzamajiem *увиденных на картинках*

atšķiras – *отличается*

B

bite – *пчела*

burtu mājā – *в буквенном домике*

D

dzīvnieku nosaukumus – *названия животных*

G

gailis – *петух*

galva – *голова*

K

kakls – *шея*

kaķis – *кот*

kas ir kopīgs – *что общего*

katram dzīvniekam – *у каждого животного*

kāja – *лапа, нога*

kopā ar klasesbiedru – *вместе с одноклассником*

kopīgas, kopīgi – *общие*

kuras ķermeņa daļas – *какие части тела*

kuri ķermeņa daļu nosaukumi – *названия каких частей тела*

kuriem ir – *у которых есть*

kuru dzīvnieku ķermeņi – *тело каких животных*

Ķ

ķermenis – *тело*

L

lašā ķermenis – *тело лосося*

līdaka – *щука*

līdzīgi suņa ķermenim – *похоже на тело собаки*

M

mugura – *спина*

N

no kādām daļām – *из каких частей*

no vairākām daļām – *из многих частей*

nosauc – *назови*

P

padomājiet – *подумайте*

pastāsti – *расскажи*

pāvs – *павлин*

S

salīdzini – *сравни*

sastāv – *состоит*

savs – *свое*

spāre – *стрекоза*

spārns – *крыло*

spuras – *плавники*

suņa ķermenis – *тело собаки*

Š

šiem dzīvniekiem – *у этих животных*

T

tas – *здесь: оно*

tie – *здесь: они*

tos – *здесь: их*

V

vabole – *жук*

vēders – *брюхо*

viņiem ir – *у них*

visiem – *у всех*

vista – *курица*

Z

zoss – *гусь*

Vielas.

38. – 39. lpp.

A

aplūko attēlus – *рассмотри
картинки*

apzīmējumi – *значки*

ar – *с*

ar smaržu – *имеет запах*

B

balta ciete – *белый крахмал*

bez smaržas – *без запаха*

bezkrāsains – *бесцветный*

C

cietas, cieti – *твёрдые*

ciete – *крахмал*

cukurs – *сахар*

D

dažāds – *различный*

dzeltenīga eļļa – *желтоватое
масло*

E

eļļa – *масло*

eļļu – *масло*

esi uzmanīgs – *осторожно*

etiķete – *этикетка*

etiķis – *уксус*

G

garša – *вкус*

glāzē – *в стакане*

glāzi – *стакан*

I

indīgs – *ядовитый*

izmantot – *использовать*

J

jābūt uzmanīgam – *надо быть
внимательным*

K

kaitīgs – *вредный*

kas – *что*

kas ir – *что такое*

kas tā ir par vielu – *что это за
вещество*

katrai vielai – *у каждого
вещества*

kā – *как*

kāda ir viela – *какое вещество*

kārēs – *почему*

kārba – *коробка*

ko nozīmē – *что обозначают*

krāsa – *цвет*

kur var izmantot/ lietot – *для чего
можно использовать*

kuras – *какие*

kuras no attēlos redzamajām

vielām ir šķidrās – *какие*

вещества на картинке жидкие

L

lieto – *используют,
употребляют*

N

nezināma viela – *неизвестное
вещество*

no – *с, от*

norādīts – *указано*

P

pārbaudīt – *проверить*

pārējās – *остальные*

pārrunājiet – *обсудите*

pārtikā – *в пищу*

pēc iespējas – *по возможности*

preces nosaukums – *название
товара*

pudele – *бутылка*

S

salds – *сладкий*

sāls – *соль*

sāļš sāls – *солёная соль*

seja – *лицо*

skāba viela – *кислое вещество*

smarža – *запах*

smaržu – *запах*

Š

šādi – *так*

šie – *эти*

šķidras – *жидкие*

T

tavuprāt – *по твоему мнению*

tālāk – *далее*

turi – *держи*

U

uz – *на*

uz katras kārbas – *на каждой
коробке*

uzmanīgs – *внимательный*

Ū

ūdens – *вода*

V

var būt – *бывают*

var noskaidrot – *можно*

выяснить

var pārbaudīt – *можно*

проверить

vārāmais sāls – *поваренная соль*

vēl – *еще*

viegli uzliesmojošs – *легко*

воспламеняется

vielas – *вещества*

vielām ir – *у веществ*

Z

zīme – *знак*

Priekšmeti un materiāli.

40. – 41. lpp.

A

apaļi – *круглые*

ar – *с*

atrodas – *находятся*

attēlā – *на картинке*

C

citus materiālus – *другие*

материалы

D

dabiski – *природные*

darbojies – *работай*

darbojieties kopā – *работайте*

вместе

daudzus priekšmetus –

множество предметов

dažādus priekšmetus – *разные*

предметы

F

forma – *форма*

G

gatavot – *делать*

gatavoti – *изготовлены*

grupēt – *сгруппировать*

gumiju – *резину*

I

ir arī tā – *бывает, может быть*

izgatavo – *изготавливают,*

делают

izmantot – *использовать*

J

jūsu klasē – *в вашем классе*

K

ka – *что*

kā – *как*

kādi – *какие*

kārēs – *почему*

klasesbiedri – *одноклассники*

klasē – *в классе*

koks – *дерево*

kopā – *вместе*

kuri – *какие, которые*

kuri no tiem – *какие, которые из них*

kurus – *которых*

kurus no attēlā redzamajiem

priekšmetiem – *какие из*

изображённых на рисунке

предметов

L

lieli – *большие*

lineālu – *линейку*

logs – *окно*

M

materiāli – *материалы*

materiāls – *материал*

mazi – *маленькие*

māls – *глина*

metālu – *металл*

N

nedrīkst – *нельзя*

no – *из*

no dažādiem materiāliem – *из*

разных материалов

no kāda materiāla – <i>из какого материала</i>	R	tu – <i>мы</i>
no kādiem materiāliem – <i>из каких материалов</i>	redzi – <i>видишь</i>	U
no koka – <i>из дерева</i>	rūpnīcās – <i>на фабриках</i>	un – <i>и</i>
no māla – <i>из глины</i>	(заводах)	
no papīra – <i>из бумаги</i>	S	V
no plastmasas – <i>из пластмассы</i>	salīdzini – <i>сравни</i>	vai – <i>или</i>
no tiem – <i>из них</i>	shēmu – <i>схему</i>	var – <i>можно</i>
no vairākiem materiāliem – <i>из нескольких материалов</i>	skapis – <i>шкаф</i>	vari – <i>сможешь</i>
nosauc – <i>назови</i>	skolā – <i>в школе</i>	veidojiet – <i>здесь: составьте</i>
noskaidrojiet – <i>выясните</i>	stāsti – <i>расскажи</i>	vēl – <i>ещё</i>
	stikls – <i>стекло</i>	vēro – <i>здесь: рассмотри</i>
	svars – <i>вес</i>	viegli – <i>лёгкие</i>
	svečturi – <i>подсвечники</i>	viens – <i>один</i>
P		
pagatavoti – <i>изготовлены</i>	Š	Z
papīru – <i>бумагу</i>	šie – <i>эти</i>	zīmuļi – <i>карандаши</i>
pēc lieluma – <i>по величине</i>	šķēres – <i>ножницы</i>	
pēc parauga – <i>по образцу</i>		
plastmasu – <i>пластмассу</i>	T	
rogas – <i>пуговицы</i>	tabulu – <i>таблицу</i>	
priekšmeti – <i>предметы</i>	tavā klasē – <i>в твоём классе</i>	
priekšmetus – <i>предметы</i>	tie – <i>они</i>	
	tos – <i>их</i>	
	trīs – <i>три</i>	

Atkritumi.

42. – 43. lpp.

A

aizņemt – *занимала*

apskati/aplūko attēlus –

рассмотри картинки

ar tiem – *с ними*

arī – *тоже*

atkritumi – *отходы*

atkritumu – *отходов*

atkritumu konteinerā – *в
контейнер для мусора*

atkritumus – *отходы*

avīzes – *газеты*

B

burka – *банка*

burtnīcu vāciņi – *обложки*

тетрадей

C

cilvēks – *человек*

D

daba – *природа*

darīt – *делать*

daudz – *много*

derīgas – *полезные*

dzīvnieciņi – *животные*

I

iegūt – *здесь: произвести*

ierakojums – *упаковка*

ievēro – *запомни*

izgatavot – *сделать*

izsviest – *выбросить*

J

ja – *если*

jaunas – *новые*

jāaizskrūvē – *надо закрутить*

jāspiež – *надо сплющить*

jo – *потому что*

K

kas kurā konteinerā? – *что в
какой контейнер*

kas ir atkritumi – *что такое
отходы*

kā jāīkojas – *что нужно
сделать*

kā rodas – *откуда берутся*

kā sauc – *как называют*

kādas lietas – *какие вещи*

kāpēc – *почему*

kļūst – *становится*

ko – *что*

ko var – *которую можно*

konfekšu papīriņi – *конфетные
обёртки*

krāsainajos konteineros – *в
цветных контейнерах*

kuri materiāli – *какие материалы*

kurš attēls – *какая картинка*

L

lai – *чтобы*

lapas – *листья*

lietas – *вещи*

lietošanai nederīgas lietas – *непригодные для
использования вещи*

limonādes pudele – *бутылка из-под лимонада*

M

makulatūra – *макулатура*

mazāk vietas – *меньше места*

mazi – *мелкие*

N

nederīgu papīru – *ненужную бумагу*

neiekļūst – *не попадут*

nepatīk – *не нравится*

nesavāc – *не убирать*

no pārstrādātajiem atkritumiem – *из переработанных отходов*

porērk – *покупает*

P

pa veidiem – *по видам*

paķa – *пакет*

papīriņi – *бумажки, обёртки*

pastāsti – *расскажи*

pārrunājiet – *обсудите*

pārstrādājot – *перерабатывая*

pārstrādāt – *переработать*

pēc tam – *затем*

piena paķa – *пакет из-под молока*

piesārņo dabu – *загрязняют природу*

pirms izsviešanas – *прежде чем выбросить*

plastmasas pudele –

пластмассовая бутылка

preču iepakojums – *упаковка товаров*

pudele – *бутылка*

R

rada – *производит, создаёт*

rodas – *берутся*

S

saražo – *производит*

sašķirot – *сортировать*

savus – *свои*

stikla burka – *стеклянная банка*

sulas paķa – *пакет из-под сока*

Š

šķirot – *сортировать*

T

tajā – *в неё*

tā – *она*

tev patīk – *тебе нравится*

tie – *они*

tos – *их*

tukša paķa – *пустой пакет*

V

vajadzīgs – *необходимо*

vairāk nekā – *больше чем*

var – *можно*

vecas – *старые*

vecie – *старые*

veido – *создают*

vislabāk – *лучше всего*

Z

zarus – *сучья*

Mērīšana.

44. – 45. lpp.

A

abus – *оба*

arvelc – *обведи*

ar klasesbiedra palīdzību – *с помощью одноклассника*

ar kuru – *с которой/которым*

ar lineālu – *линейкой*

ar muguru – *спиной*

ar rogu – *пуговицей*

ar rokas pirkstu – *пальцем руки*

ar savas kājas pēdu – *стопой ноги*

ar savas mājas atslēgu – *ключом*

ot *своего дома* ar sākotnēji

izdarīto minējumu – *со своим*

предположением

ar to – *тем*

C

centimetrus – *сантиметры*

cieši – *плотно*

cik garš – *какой длины*

cik garš tu esi – *какой у тебя рост*

cik rogu gara ir atrastā pēda – *сколько пуговиц составляют длину обнаруженного следа*

cilvēki – *люди*

D

dabā ieraudzītās pēdas – *увиденные следы*

dabā pastaigāties – *погулять на природе*

darbojies kopā ar klasesbiedru – *работай вместе с одноклассником*

dažādu garumu mērīšanai – *для измерения различной длины*

E

ej – *идёшь*

G

garas – *длинные*

garāks – *более длинное*

garš – *длинный*

I

iedomājies – *представь*

ieraugi – *замечаешь*

izmanto – *используют*

izmantojot – *используя*

izmēri – *измерь*

izmērīt – *измерить*

izskaiti – *сосчитай*

izvēlas – *выбирают*

izvēlies – *выбери*

J

ja – *если*

jāizmēra – *надо измерить*

jāizvēlas – *надо выбрать*

K

ka – *что*

kas tev ir līdzī – *которая у тебя с собой*

kaut kas – *что – то*

kā – *как*

kā sauc – *как называют*

kāds ir tava auguma garums

metros un centimetros – *какая*

*tвоя длина в метрах и
сантиметрах*

kāds izskatās – как выглядит

kādu – какую – нибудь

kājas pēdu – стопу

klasē – в классе

ko – что

kuru – которую

L

*lai kaut ko izmērītu – для того,
чтобы что-нибудь измерить*

lielas – большие

lietas – вещи

lineāls – линейка

līdz šim – до этого

M

mērāms – мерят

mērījums – измерения

mērīšana – измерения

mērīt – измерить/ мерить

mērlente – рулетка

mērot īsākus garumus –

измеряя небольшую длину

mērs – мера

mēru – меру

metramērs – складной метр

metrs – метр

N

neredzētas – невиданные

nosauc – назови

nostājies – встань

nupat veiktā mērījuma rezultātus –

только что полученные

результаты измерения

P

parasti – обычно

pastāsti – расскажи

pēdas – следы

pēdas garumu – длину стопы

pēkšņi – вдруг

pie sienas – к стене

precīzākais – здесь: точнейшая

priekšmetu – предмет

S

salīdzini – сравни

sava auguma garumu – длину

своего роста

savu – свою

T

*tad kā garuma mēru – тогда как
меру длины*

tev ir līdzī – у тебя есть с собой

tu – ты

U

un – и

uz zemes – на земле

uzmini – предположи, угадай

V

var – можно

varētu – мог бы

vari – можешь

*vēro attēlu – рассмотри
картинку*

viens – один

*visizplatītākais – здесь: самая
распространённая*

Zeme un Saule.

46. – 47. lpp.

A

ap savu asi – *вокруг своей оси*
apgaismo – *освещай*
apgriežas – *оборачивается*
apspīd – *освещает*
arlabunakti – *спокойной ночи*
arvien mazāk – *всё меньше*
arvien vairāk – *здесь: всё ярче*
atrodas – *находится*
aust – *восходит*
austrumos – *на востоке*

B

balonam vienā pusē – *на одной половине шарика*
balons – *шарик*
bet – *а*
būs vajadzīgs – *понадобится*
būtu – *было бы*

C

ceļš – *путь*

citi – *другие*

D

darbojies ar klasesbiedru – *работай с одноклассником*
debespuses – *стороны света*
diena – *день*
dienā – *днём*
diennakts – *сутки*
diennakts daļas – *части суток*
dienvidos – *на юге*
drīz būs – *скоро будет*
dzīvojam – *живём*

G

galda lampa – *настольная лампа*
gan diena, gan nakts – *как день, так и ночь*
griez – *поворачивай*
guļ – *спит*

I

ieslēdz – *включи*
izskatās – *выглядит*

J

ja – *если*
jau – *уже*

K

kad – *когда*
kaķīti – *кота*
kas – *что*
kas vērsta projām no Saules – *которая отвернулась от Солнца*
ko dara zēns katrā no attēliem – *что делает мальчик на каждой из картинок*
kurā debespusē – *в какой стороне света*

L

labdien – *добрый день*
labrīt – *доброе утро*
labvakar – *добрый вечер*
lēnām – *медленно*
lukturītis – *фонарик*

M

mēģini pastāstīt par Saules ceļu –
попробуй описать путь Солнца

Mēness – Луна

mēs – мы

milzīga lode – огромный шар

N

nakts – ночью

nakts – по ночам

nebūtu – не было бы

no kosmosa – из космоса

no rīta – утром

noriet – заходит

notiktu – произошло бы

O

otrā Zemes pusē – на другой
стороне Земли

P

ramodies – проснулся

ravērsta – повернута

pele – мышь

pelītes pusē – на стороне

мышки

pelīti – мышку

pie debesīm – на небе

piepūt – надув

planēta – планета

pret – напротив (против)

pretējā pusē – на

противоположной стороне

pusdienlaikā – в полдень

R

redzams – здесь: видны

rietumos – на западе

rīts – утро

S

Saule – Солнце

spīd – светит

stunda – час

24 stundās – за 24 часа

Š

šajā Zemes pusē – на этой
стороне Земли

T

tad – тогда

tajā Zemes pusē – на той
стороне Земли

tā ir – это

tā nav – здесь: это не так

tāda – такая

tātad – значит

tev saka – тебе говорят

to – его

tu – ты

tumsā – в темноте

tumša nakts – тёмная ночь

turot balonu aiz gala – держа шар
за конец

tuvojas – приближается

U

uz Zemes – на Земле

uzlec – восходит

uzzīmē – нарисуй

V

vairāk – больше

vakarā – вечером

vakars – вечер

veic katru darbību – совершает

каждое действие

vēl – ещё

vēro attēlu – рассмотри

картинку

vērojams – наблюдаем

vērsta projām no Saules –

повёрнута от Солнца

visaugstāk – выше всего

visu laiku – всё время

Z

Zeme – Земля

Zemes otrā pusē – на другой

стороне Земли

zēns – мальчик

ziemeļi – север

zvaigznes – звёзды

Pulkstenis.

48. – 49. lpp.

A

aplūko – *рассмотри*

ar – *с*

ar klasesbiedriem – *с одноклассниками*

ar to – *здесь: с его помощью*

arī – *тоже*

atskanēs – *прозвучит*

attēlus – *картинки*

B

bet – *но*

C

cik pašlaik rāda pulkstenis – *который час сейчас*

показывают часы

cikos – *во сколько*

cilvēki – *люди*

D

dažos – *у некоторых*

dienas režīmu – *режим дня*

diennaktī – *в сутках*

divdesmit četras – *двадцать четыре*

E

elektroniskais pulkstenis – *электронные часы*

elektroniskajam – *у электронных*

G

garais (rādītājs) – *длинная*

gulētiešanas laiku – *время сна*

I

ir – *есть*

ir vajadzīgi – *необходимы*

izdomāja – *придумали*

izmērītu – *измерять*

Ī

Īsais rādītājs – *короткая стрелка*

K

kas – *что*

kārēs – *почему*

ko – *что*

kurš pulkstenis – *какие часы*

L

lai – *для того, чтобы*

laiku – *время*

laiku mēra – *измеряют время*

lieto – *используют*

līdz mūsdienām – *до сегодняшних дней*

M

mehāniskais pulkstenis – *механические часы*

mehāniskajam pulkstenim – *у механических часов*

minūtes – *минуты*

minūtēs – *в минутах*

mūsdienās – *в наши дни*

N

nav – *нет*

no seniem laikiem – с древних времён
nosaka – определяют

P
par dienas režīmu – о режиме дня
par savu – о своём
parasti – обычно
pasaki – скажи
pastāsti – расскажи
pašlaik – сейчас
pārrunā – обсуди
pēc ēnas – по тени
pēc smilšu pulksteņa – по песочным часам
pulksteņi – часы
pulksteņu attēlus – картинки часов

R
rāda – показывает
rādītājs – стрелка

S
salīdzini – сравни
saules pulkstenis – солнечные часы
sekundēs – в секундах
skaita – считает
smilšu pulkstenis – песочные часы
stundas – часы
stundās – в часах

Š
šie – эти

T
tas (rādītājs) – она(стрелка)
tavuprāt – по твоему
trešais rādītājs – третья стрелка

U
un – и

V
var darīt – может делать

vēl – ещё
vēro – рассмотри
vissenākais – здесь: древнейшие
visvienkāršākais – здесь: самые простые

Z
zvana signāls – звуковой сигнал/звонок

Gadalaiki.

50. – 51. lpp.

A

aizlido – *улетают*

aizmiguši – *заснули*

aizvien – *всё*

aprakstu – *описание*

ar salu un sniegu – *с морозом и снегом*

ar stāstījumu – *рассказом*

atbilst – *соответствует*

atlido – *прилетают*

attēlus – *картинки*

atvasara – *„бабье лето”*

augļi – *плоды*

aukstākais – *самое холодное*

aukstāks – *холоднее*

B

baltā – *здесь: в белую*

bērni – *дети*

C

cik skolēniem – *скольким ученикам*

cilvēki – *люди*

citas – *другие*

Č

četri – *четыре*

D

dabas atmoda – *пробуждение природы*

dara – *делают*

daudzi – *многие*

dzimšanas diena – *день рождения*

dzimt – *рождаются*

dzīvnieki – *животные*

dzīvniekiem – *у животных*

E

ezeros – *в озерах*

G

gadalaiki – *времена года*

gadalaiku attēlu izstādi – *выставку рисунков о временах года*

gadā – *в году*

gaiss – *воздух*

gan... , gan... – *и... , и...*

I

ietērpušies – *нарядились*

ir it kā – *как будто*

izaudzēto – *выращенный*

izstādi – *выставку*

J

jūrā – *в море*

K

katrā gadalaikā – *в каждое время года*

katrs (attēls) – *каждая*

kažokā – *в шубу*

kāpēc – *почему*

klasē – *в классе*

kļūst – *становится*

ko – *что*

koki – *деревья*

kociem – *у деревьев*

krūmi – *кусты*

kuram attēlam – *какой картинке*

kuram gadalaikam – *какому*

времени года

kurā gadalaikā – *в какое время*

года

kurš gadalaiks – *какое время*

года

kurš no attēliem – *какая из*

картинок

L

laiks – *погода*

lapas – *листья*

lasī aprakstu – *читай описание*

M

mazuļi – *здесь: детёныши*

N

neaug – *не растут*

neiederas – *лишняя*

no siltajām zemēm – *из тёплые*

стран

nobirst – *осыпаются*

nodzeltē – *желтеют*

nogatavojas – *созревают*

nosaki – *определи*

noskaidro – *выясни*

novāc – *убирают*

P

pakāpeniski – *постепенно*

papildini – *дополни*

par to – *о том*

pareizā secībā – *в верной*

последовательности

patīk – *нравится*

avasara puķes – *весенние*

цветы

avasaris – *весна*

avasari – *весной*

rēc tam – *затем*

populārākais – *более*

популярный

puķes – *цветы*

putni – *птицы*

R

ražu – *урожай*

rīkojiet – *устройте*

rudeni – *осенью*

rudens – *осень*

S

sals – *мороз*

sasilst – *согреваются*

saukt – *перечислять*

saule – *солнце*

sāk – *начинают*

sāk ziedēt – *расцветают*

sākas – *начинается*

secini – *сделай вывод*

sēklas – *семена*

siltā – *здесь: в тёплую*

siltākais – самое тёплое

siltāks (laiks) – *теплее*

sniegs – *снег*

spīd – *светит*

stāstījums – *рассказ*

T

tavā – *в твоём*

tev patīk – *тебе нравится*

tie – *они*

turpini – *продолжи*

U

upēs – *в реках*

uz siltajām zemēm – *в тёплые
края*

ūdens – *вода*

V

vasara – *лето*

vārdadiena – *именины*

vēro – *рассмотри*

vislabāk – *здесь: больше всего*

vizbulīte – *ветреница*

Z

zied – *цветут*

ziema – *зима*

Kalendārs.

52. – 53. lpp.

A

aprīlis – *апрель*

arī – *тоже*

atbilst – *соответствуют*

augusts – *август*

B

brīvdienas – *выходные дни*

C

ceļa radītājs – *дорожный указатель*

ceturtdiena – *четверг*

cik dienu – *сколько дней*

citos mēnešos – *в других месяцах*

D

dabā – *в природе*

decembris – *декабрь*

dienas – *дни*

divpadsmit – *двенадцать*

dzimšanas diena – *день рождения*

F

februāris – *февраль*

G

gada mēnešu vārdus – *названия всех месяцев года*

gadā – *в году*

gadus – *годы*

I

izmanto – *используют*

izveidojiet – *здесь: организуйте*

J

janvāris – *январь*

jābrauc – *надо ехать*

jāiet – *надо идти*

jubilāru – *юбиляров*

jūnijs – *июнь*

jūlijs – *июль*

K

kad – *когда*

kalendārs – *календарь*

kalendāru izstādi – *выставку календарей*

kas – *здесь: который*

kas notiek – *что происходит*

katrai nedēļas dienai – *у каждого дня недели*

katram gada mēnesim – *у каждого месяца года*

kā sauc – *как называются*

kādu kalendāru – *какой календарь*

kārēs ir vajadzīgi – *для чего нужны*

klasē – *в классе*

kopā ar solabiedru – *вмест с соседом по парте*

kuras – *какие*

kurā mēnesī – *в каком месяце*

kuriem gada mēnešiem – *каким месяцам в году*

kurp – *куда*

kurš gada mēnesis – *какой месяц в году*

L

Līgo svētki – *праздник Луго*

M

maijs – *май*

marts – *март*

mēdz būt – *бывают*

mēnešus – *месяцы*

mums – *нам*

N

nedēļas – *недели*

nedēļas dienu nosaukumi –
названия дней недели

nedēļā – *в недели*

nosauc – *назови*

noskaidro – *выясни*

novembris – *ноябрь*

O

oktobris – *октябрь*

otrdiena – *вторник*

P

pastāsti klasesbiedriem –
расскажи одноклассникам

pat – *даже*

pārrunājiet – *обсудите*

piektdiena – *пятница*

pirmdiena – *понедельник*

R

rāda – *показывает*

rādītājs – *указатель*

S

savs vārds – *своё название*

secini – *сделай вывод*

septembris – *сентябрь*

sestdiena – *суббота*

svētdiena – *воскресенье*

T

tajā mēnesī – *в том месяце*

tas nav – *это не*

tas (kalendārs) – *он(календарь)*

tavas klases skolēniem – *у твоих одноклассников*

tavās mājās – *у тебя дома*

tev patīk – *тебе нравится*

tie – *они*

tiek svinēti – *празднуют*

to – *их*

trešdiena – *среда*

trīs – *три*

turpini – *продолжи*

V

vai – *или*

vēro attēlus – *рассмотри картинки*

visīsākais – *самый короткий*

vislabāk – *лучше всех*

vismazāk – *меньше всего*

visvairāk – *больше всего*

Z

Ziemassvētki – *Рождество*

Siltums.

54. – 55. lpp.

A

abām – *обеим*

apēd – *съешь*

ar – *с*

ar karotes palīdzību – *с помощью
ложки*

ar sēkliņām – *с семенами*

ar sērkokoņiem – *со спичками*

atklātai ugunij – *к открытому
огню*

atver – *открой*

augiem – *растениям*

augt – *расти*

aukstā ūdens krānu – *кран с
холодной водой*

aukstumā – *в холоде*

B

būs vajadzīgs – *будут
необходимы*

C

serumu formītes – *формочки для
печенья*

cilvēkam – *человеку*

cilvēkiem – *людям*

citur – *в другое место*

D

darbojieties grupās – *работайте
в группах*

dod – *дает*

domā – *думаешь*

dzīvniekiem – *животным*

E

esi piesardzīgs – *будь
осторожен/ осторожна*

Ē

ēdienu – *еду*

F

formītēs – *в формочки*

J

jebkurā – *в любом*

justos labi – *чувствовать
хорошо*

I

ieber – *насыпают*

izauguši – *выросли*

izlīdzina – *разравнивают*

izmanto – *используют*

izmantojot – *используя*

K

karstā ūdens krānu – *кран с
горячей водой*

kas – *здесь: что katrs – каждый*

katru dienu – *каждый день*

uz katra šķīvja – *на каждой
тарелке*

kā – *как*

kārēs – *почему*

kressalātu sēklas – *семена
крессалата*

kur – *где*

L

lai – чтобы

ledusskarī – в холодильнике

M

mazā pirkstiņa garumā – длиной
с маленький пальчик

mitrina – увлажняют

mums – нам

N

ne tikai... , bet arī – не только... ,
но и...

nedaudz – немного

neļej – не лей

nepieciešams – необходимо

nespēlēties – не играй

netuvojies – не приближайся

nogriež – срезают

noliek – ставят

notiek – происходит

O

otru – вторую

P

pa – по

pagatavotu – приготовить

papildini – дополни

papīra salvetes – бумажные
салфетки

pārrunā – обсуди

pēc tam – затем

piesardzīgs – осторожный

S

salvetes – салфетки

samitrina – смачивают

sasilda – согревает

sasildītos – согреться

saule – солнце

savās mājās – в своём доме

(ar) sērkokiem – спичками

siltā vietā – в тёплом месте

siltāks – теплее

siltums – тепло

siltumu – тепло

Š

šķīvji – тарелки

uz 2 šķīvjiem – на 2 тарелки

T

tā – так; оно

tālruna numurs – номер
телефона

tikai – только

tos – здесь: их

trauksmes gadījumā – в случае
тревоги

U

uguns – огонь

ugunsdzēsējiem – пожарным

uz – на

uz sēkliņām – на семена

uzliek – кладут

uzklāj – накрывают

Ū

ūdeni – воду

V

vajag – нужно

vairākas – несколько

varētu – *можно*

vari – *можешь*

vēro – *наблюдай*

vēro attēlus – *рассмотри*

картинки

vienmēr – *всегда*

vienu – *одну*

vispirms – *сначала*

Z

zemi – *землю*

zvanīt – *звонить*

Gaisma.

56. – 57. lpp.

A

aiz dažādiem priekšmetiem – *за разными предметами*

arveids – *контур*

ar – *с*

ar augu – *с растением*

ar caurumi – *с отверстием*

atceries – *помни*

atstāj – *оставь*

atrodas – *находится*

augi – *растения*

augiem – *растениям*

augs – *растение*

augt – *расти*

Ā

āgā – *на улице*

B

bez gaismas – *без света*

bērni – *дети*

bojā redzi – *портит зрение*

C

cenšoties – *стараясь*

D

dēlīti – *дощечку*

dienas – *дни*

dod – *дает*

E

eksperimenta gaitā – *в ходе эксперимента*

Ē

ēna – *тень*

ēnas arveids – *контур тени*

ēnu teātris – *театр теней*

G

gandrīz – *почти*

gaismā – *при свете; в луче света*

gaismu – *свет*

garas – *длинные*

I

iestājas – *наступает*

ievietojiet – *поместите*

interesantas – *интересные*

K

ka – *что*

kabatas baterija – *батарейка*

kas atrodas – *что находится*

kas noticis – *что произошло*

kas notiek – *что происходит*

kas vēl – *что ещё*

kastes iekšpusē – *внутри ящика*

kasti – *ящик*

kārēs – *почему*

kopīgu – *общую*

kurš attēls – *какая картинка*

kustinot rokas – *двигая руками*

L

lampa – *лампа*

lapas – *листья*

laukums – *площадь*

M

mums – *нам*
mums visapkārt – *вокруг нас*

N

ne vien. . . , bet arī . . . – *не только, но и*
neiederas – *здесь: лишняя*
nekad – *никогда*
nekas – *ничего*
neko – *ничего*
nelielu – *небольшую*
neskaties – *не смотри*
neredzam – *не видим*
neredzētu – *не видели бы*
nevarētu – *не могли бы*
no cauruma – *из отверстия*
ņņem – *сними*
noriet – *заходит*
novērot – *наблюдать*
novietojiet – *поместите*

P

palīdz – *помогает*
parasti – *обычно*

pasaki – *скажи*
pastāsti – *расскажи*
pārbaudiet – *проверьте*
pēc nedēļas – *после недели*
pēc neilga laika – *спустя некоторое время*
pirkstus – *пальцы*
pret gaismu – *к свету*
pret caurumu – *к отверстию*
priekšmetam – *здесь: у предмета*
puķu podā iestādītu augu – *горшок с растением*

R

redzams – *здесь: видно*
redzēt – *видеть*

S

saule – *солнце*
saskatīt – *увидеть*
saulainas – *солнечные*
saulainā vietā – *в солнечном месте*

sācis pagriezt – *начал поворачивать*
siltumu – *тепло*
skolas vai mājas pagalmā – *во дворе школы или дома*
spēlējiet – *играйте*
spilgta – *яркое*
spožā saulē – *на ярком солнце*
svece – *свеча*

T

tad – *тогда*
tāds kā – *такой как*
tev – *тебе*
to – *здесь: её*
tumsa – *темнота*
tumsā – *в темноте*
tumšos vakaros – *в тёмные вечера*
tumšs – *темно*

U

ugunskurs – *костёр*
uz sienas – *на стене*

uz vienu nedēļu – *на одну*

неделю

uz zālītes – *здесь: на травку*

uzliet – *положи*

uztvert – *воспринимать*

V

var – *можно*

varam – *можем*

veiciet – *здесь: проведите*

veidojas – *здесь: образуются*

visapkārt – *вокруг*

visātrāk – *быстрее*

vasarā – *летом*

Skatņ.

58. – 59. lpp.

A

acis – *глаза*

aizver – *закрой*

ar ko – *здесь: которыми*

ar līmlenti – *клеякой лентой*

ar tevi – *с тобой*

atceries – *помни*

atdarināt – *подражать*

atdarini – *воспроизведи*

ausis – *уши*

C

cilvēkiem – *людям*

D

daudz dažādu – *много разных*

dažādas – *разные*

dzirdam – *слышим*

dzirdēt – *слышать*

dzirdi – *слышишь*

dzīvniekiem – *здесь: у животных*

I

ieklausies – *вслушайся*

iet – *идёт*

izvairīties – *избежать*

K

kaitē – *вредит*

kā – *как*

kādas rodas – *которые
создаются*

klusas – *тихие*

koncertā – *на концерте*

kura putna radītās skaņas –
пение какой из птиц

kurš – *который*

L

labāk nekā – *лучше чем*

laikus – *своевременно*

laukos – *в деревне*

lācis – *медведь*

lien čūska – *ползёт змея*

līmlente – *клеякая лента*

Ļ

ļoti – *очень*

M

māki – *умеешь*

meža šalkas – *лесной шум*

N

no briesmām – *от опасности*

nostiprini – *закрепи*

P

pagalmā – *во дворе*

pagriez – *поверни*

palīdz – *помогает*

papīra lapiņu – *листочек бумаги*

parādi – *покажи*

pastāsti – *расскажи*

pērkons – *гром*

pie auss – *к уху*

pie jūras – *у моря*

pieliec – *приложи*

plato galu – *широкий конец*

pret klasesbiedru – *к*

однокласснику

R

rada – *создает*
redzam – *видим*
runā – *говорит*

S

sadzird – *слышит*
sadzirdēt – *расслышать*
saklausī – *услышь*
saklausīt – *услышать*
satin – *сверни*
secini – *сделай выводы*
sev – *себе*
skaļas – *громкие*
skan – *звучит*
skaņa – *звук*
skudra – *муравей*
smagi – *тяжело*

Š

šauru galu – *узкий конец*
šādas – *такие*

T

tagad – *теперь*

tavai veselībai – *твоему*

здоровью

tālumā – *вдали*

tāpēc – *поэтому*

tās – *здесь: они*

tipina skudra – *бежит муравей*

tuvumā – *вблизи*

tūtiņā – *в конус*

U

uz ielas – *на улице*

V

vajadzīgas – *нужны*

var – *могут*

var būt – *может быть*

veselībai – *для здоровья vēl –*
ещё

vienas un tās pašas – *одни и те*
же

viļņu čalošana – *журчание волн*

viņa balss – *его голос*

visapkārt – *вокруг*

visniecīgāko skaņu – *самый*

крохотный звук

Z

zibens – *молния*

Kustība.

60. – 61. lpp.

A

apmeklē – *посещает*

aprakstus – *описания*

ar prieku – *с удовольствием*

arī tev – *тебе тоже*

aste – *хвост*

atmini – *угадай*

attēlos – *на картинках*

atzīmē – *отметь*

augi – *растения*

augstu gaisā – *высоко в небе*

Ā

ārpus skolas – *вне школы*

ātri – *быстро*

B

bumbas mešana un ķeršana –
броски и ловля мяча

C

cilvēki – *люди*

D

dari – *делаешь*

driblēšana – *дриблинг*

dziedāt – *петь*

dzīvnieki – *животные*

dzīvnieku nosaukumus –
названия животных

E

es esmu – *я*

G

gan... , gan... – *и... , и...*

gara (aste) – *длинный*

garšo – *нравится*

gliemji – *мягкотелые*

I

iet – *идти*

izkopj – *развивают*

izlasi – *прочитай*

J

jāpastumj – *надо толкнуть*

jāpavelk – *надо потянуть*

K

kas – *что*

kā – *как*

kādus – *какие*

kupla (aste) – *пышный*

kurā mācību stundā – *на каком
уроке*

kuri klasesbiedri – *кто из
одноклассников*

kustas – *двигаются*

kustēties – *двигаться*

kusties – *двигаешься*

kustība – *движение*

kustības veids – *вид движения*

kustību vingrinājumus –

двигательные упражнения

kustīga – *подвижная*

L

lai kustētos – *чтобы двигались*

lai varētu – *чтобы можно было*

lēkāt – *прыгать*

lēnām – *медленно*

lēni – *медленно*

lidot – *летать*

lietas – *вещи*

Ļ

ļoti – *очень*

M

man garšo – *мне нравится*

man ir – *у меня*

man patīk – *мне нравится*

medīt – *охотиться*

N

naktīs – *по ночам*

nekas – *ничто, никто*

nekustas – *не двигаются*

nepieciešams – *нужно*

nevar – *не может*

nosaukumus – *названия*

noskaidro – *выясни*

P

pa kokiem – *по деревьям*

pa upes dibenu – *по дну реки*

palīdz – *помогает*

par dzīvniekiem – *о животных*

parasti – *обычно*

pastāsti – *расскажи*

pavasara vēstnesis – *вестники*

vesny

peldēt – *плавать*

pēc parauga – *по образцу*

priekšmeti – *предметы*

R

rāpoju – *ползаю*

redzams – *видно*

S

skriešana – *бег*

skriet – *бегать*

spēj – *могут*

spēks – *сила*

sporta nodarbības – *спортивные*

занятия

sportā – *на уроке спорта, в*

спорте

T

tāpat vien – *просто так*

tārpiņi – *червячки*

tie – *они, их*

tu – *ты*

tur – *там*

V

var – *можно*

vārds – *имя*

veido tabulu – *составь таблицу*

vingrot – *делать гимнастику*

Latvija kartē.

62. – 63. lpp.

A

apgabals – *область*
aplītis – *кружочек*
aplūkojot – *осмотрев*
apzīmē – *обозначают*
ar aplīšiem – *кружочками*
atgādina – *напоминают*
atrast – *найти*

Č

četros apgabalos – *на четыре части*

D

dabā – *в действительности*
daudz – *много*
daži aplīši – *некоторые кружочки*
dzīvesvieta – *местожительство*

E

ezeri – *озера*

I

iedzīvotāji – *жители*
izjūt – *ощущают*

J

jeb – *или*
jūras tuvumu – *близость моря*

K

kas ir – *что это за*
kartē – *на карте*
karti – *карту*
kā sauc – *как называется*
kādu – *какую – нибудь*
kāpēc – *почему*
klasē – *в классе*
ko – *что*
kopā ar skolotāju – *вместе с учителем*
kura novada iedzīvotāji – *жители какого края*
Kurzeme – *Курземе*

L

Latgale – *Латгале*
Latvijas kontūra – *очертания Латвии*
Latvijā ir – *в Латвии есть*
liela (valsts) – *большое*
lielāki – *больше*

M

mazāki – *меньше*
meži – *леса*
mēģini – *пробуй*
mūsu valsts – *наше государство*

N

nav iezīmētas – *не проведены*
novadi – *края*

P

padomā – *подумай*
pagastu – *волостей*
pasaules karte – *карта мира*
pēc lieluma – *по величине*
pilsētas – *города*
pilsētu – *городов*

plavas – луга
precīzākā – *самая точная*

R
redzēt – *видеть*
robežas – *границы*

S
sadalīta – *разделена*
salīdzini – *сравни*
sameklēt – *отыскать*
savu dzīvesvietu – *своё*
местожительство
starp novadiem – *между краями*

T
tev – *тебе*
tie ir – *это*
tuvums – *близость*

U
upes – *реки*
upi – *реку*
uz globusa – *на глобусе*

V
valsts – *государство*
var redzēt – *можно увидеть*
vēro karti – *рассмотри карту*
vēsturiskie novadi –
исторические края
vidū – *посередине*
Vidzeme – *Видземе*
visa Latvijas teritorija – *вся*
территория Латвии
vismazāk – *меньше всего*
visu – *всю*
visvairāk – *больше всего*

Z
Zemgale – *Земгале*

Zemes virsma.

64. – 65. lpp.

A

aplūko – *рассмотри*

apzīmē – *обозначают*

ar brūno krāsu – *коричневым цветом*

ar zaļo krāsu – *зелёным цветом*

atbild – *отвечает*

atbildētu – *ответил бы*

atrodas – *находится*

atrodi – *найди*

attēlos – *на фотографиях*

augstas vietas – *высокие места*

augstākais – *самый высокий*

C

ceļš – *дорога*

cik augsts? – *какой высоты*

G

galds – *стол*

grīda – *пол*

Ī

īstu – *настоящих*

J

jautā – *спрашивает*

jūras krastā – *на берегу моря*

K

kalniem – *горам*

kalnu – *гор*

kartē – *на карте*

kas – *здесь: что*

kā – *как*

ko – *что*

kuros – *здесь: на каких*

L

laukums – *площадка*

lielais tīrums – *большое поле*

līdzena – *ровная*

līdzenas vietas – *равнины*

līdzens – *здесь: ровное*

Ļ

ļoti – *очень*

N

nelīdzena – *неровная*

nelīdzens – *здесь: неровное*

nogāze – *склон*

P

pakāje – *подножие*

pauguri – *холмы*

plāva – *луг*

R

redzama – *видна*

S

sauc par – *называются*

T

tavā dzīvesvietā – *в вашей местности*

tavuprāt – *по твоему*

tie ir tikai – *это только*

tomēr mēs tos saucam – *тем не менее мы их называем*

tur – *там*

turpina – *продолжает*

V

vietām – *местами*

vietu – *место*

viršotne – *вершина*

visbrūnāko – *тёмно-коричневое*

Z

zemes virsma – *поверхность*

земли

Spēle.

66. – 67. lpp.

A

apgalvojums – *утверждение*

atbildi – *ответь*

D

dabaszinībās – *по*

природоведению

E

es esmu – *я*

J

jāizpilda – *должен выполнить*

jāizspēlē – *проиграйте*

jums – *вам*

K

kad – *когда*

kas tas ir – *что это*

katra dalībnieka kauliņš – *фишка*

для каждого игрока

katram no jums – *каждый из вас*

L

lai pārliecinātos – *чтобы*

убедится

lai jums veicas – *удачи вам*

M

metamais kauliņš – *игральная*

кость

N

nepieciešams – *необходимы*

nonāk – *попадает*

nosauc prasīto – *назови то, что*

требуется

S

skolēns – *ученик*

spēle – *игра*

spēles nosacījumi – *правила*

игры

U

uz lielā aplīša – *на большой*

кружок

V

vai esat apguvuši – *усвоили ли*

vai ir pareizs – *верно ли это*

visu gadu mācīto – *все, что*

учили за год